

MAROSUJVÁR

A marosujvári függetlenségi és 48-as pártkör hivatalos lapja.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő: **Dr. NAGY SAMU.**
A lap társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági
részét szerkeszti
BERNHARD ARNOLD.

Szerkesztőség: Király-utca 33. sz.
Kiadóhivatal:
Füssy J. könyvkereskedése.
Marosujváron, Mikó-utca 14. szám.

Nemzetiségi utópiák.

Írta: **Jovián Antal.**

A magyar parlament folyósóján megtörtént ama beszélgetés nyomán, melyet Ugron Gábor képviselő Lukács László oláh nemzetiségi képviselővel folytatott, egész tábor kezd összevevődni az oláh nemzetiségi politikusok közül, akik abban a szent meggyőződésben ringatják magukat, hogy a magyar nemzet, ha békét akar a nemzetiségekkel, kezdeményező lépést kell tennie ezen béke elérésére, még pedig a teljes nemzeti egyenjogúság alapján.

Minő nagy tévedés! Minő elérhetetlen utópia ez az oláh sajtó és oláh vezérlő urak részéről! Hát azt hiszik az oláh vezető urak, hogy a magyar törvényhozás, a magyar nemzet képviselőháza, mely hivatva van a magyar nemzet souverénitását minden nemzetiségi hullámcsepások és minden kultámadások közepette a maga épségében és erejében fenntartani: megcselekszi azt a politikai hóbortot, hogy Árpád országát martalékul dobja a nemzetiségek vad prédájának. Azt az országot, melynek ezer éves alkotmánya legrégebb Európában s a melynek alkotmányát véres háborúk, élethalálharcok árán beírta Európa nagy nemzeteinek történelmébe, mint egy kis birtokot a békekesség kedvéért feláldozza.

A magyar nemzet él és élni fog uralkodó jogával, melynek oltalma alatt, nyelvben, szokásokban, vallásban, tudományban és anyagiakban oly erősen nagygyá nőttek azok, akiknek édes testvérei a nagy oláhországban, oláh kultúra, oláh törvényhozás és szabadság alatt még meg sem közelítik őket; élni fog jogával úgy, hogy amidőn a törvényvédő szárnyai alatt

keblére öleli továbbra is az igazakat, a hüeket, ugyanakkor a törvény egész szigorával sujtja a hűtlenekeket, az árulókat, az igaztalanokat. A magyar nemzetnek nincs oka a békülésre, nincs semmi oka béke aktió kezdésére. Halad a maga útján, melyhez hasonló igaz ut, nem található Európa népeinek történelmében a nemzetiségekkel szemben; és így el kell következnie annak az időnek, amikor az oláh vezető urak — és az összes nemzetiségek is megértik azt az igazságot, hogy a magyar állam egysége és nemzeti jellege felül áll minden kétségen, sőt még a vitatás lehetőségén is.

Ha pedig nem értenék meg, akkor el fogja őket seperi a magyar nemzet karja, mely nem türi, hogy a legalkotmányosabb, leghumanusabb törvények oltalma alatt, hol mindenki szabad nyelvileg, vallásilag, jogilag, a nemzetiségek politikai hóbortjukban és képzelt sérelmeik folytonos jajgatásaival tele lármázzák Európát s hűtelenek legyenek Magyarországhoz.

És aztán a norvég Björnson, ki nem egyéb, mint kozmopolitikai izgatató, aki nem ismeri a magyar történelmet, a magyar irodalmat és magyar nyelvet: hiába áll ki a küzdőtérre Európa előtt az oláhok és a többi nemzetiségek érdekében, hogy legyalázva a magyar nemzetet — hangulatot teremtsen, mert a magyar nemzet napirendre tér a megtevesztett és második gyermekkorát élő norvég nagyság kiabálásai felett.

Tiszta, de igazságos magyar közigazgatás, a szentesített törvényeken itélő pártatlan törvénykezés,

erős fajmagyar érületen álló jó népoktatás, meg kell, hogy teremtsék azt a Magyarországot, mely a magyar nemzet erőviszonyainak logikai konsekvenciája, s a melynek nemcsak joga, hanem ereje is van olyan nemzetiségi politikát követni, a milyen érdekeinek és céljainak éppen megfelel.

Most az állam nyelvvel szemben, mint a nemzeti lelkiismeretnek eme közegével szemben elismerni valamely más nyelvnek egyenjogúságát, vagy politikai és iskolai téren, a belkormányzásban megengedni a párhuzamosságot; támogatni vagy elősegíteni a nyelvi és vallásfelekezeti alapon szervezendő nemzetiséget: ez annyi, mint az államfenség feladása, ez robbantószer, ez annyi, mint a nemzeti állam halála.

A magyar nemzet és a magyarság, ez az egyetlen igazán história nép ezen a földön; épen ezért követeli az igazság eszméje is ellenállhatatlanul elfogadni és körömszakadtáig védelmezni a nemzetállami karakternek magyar historiai nemesességét, ragyogó nimbuszát, azt, hogy a minek ezen a földön multja, tehát lelke van, az, a mi volt, van és lesz, az magyar. Bizom, szivem, eszem és lelkem legjobb meggyőződésével a mai kormány nagynevű férfainak lángoló hazaszeretetében, munkásságában, mert mint nagy költőnk mondja:

„Az nem lehet, hogy ész, erő és oly szent akarat,
Hiába sorvadozzanak egy átok suly alatt.
Az nem lehet, hogy annyi sziv hiába onta vért
S keservben annyi hű ke bel szakadt meg a honért!”

Minden hölgynek,

ki rövid idő alatt szép akar lenni, ajánljuk a pártatlan és esodás hatású **VICTORIACRÉMET.** Pár nap alatt eltünttet szeplőt, májfoltot, mitessert, ráncokat, vimmerliket; az arcnak fiatalságot és üdeséget kölcsönöz. Teljesen ártalmatlan. 32 1-52

Ára 1 kor., hozzávaló szappan 70 fill. — Kapható: **NESZTOR VIKTOR** gyógyszerárában Marosujvár

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár @ Fundația pentru Școală - BCU Cluj

A mi törekvéseink.

Irta: **Bornáth Béla** orsz. képviselő.

A nagy nemzeti küzdelem éltető erejét a függetlenségi eszmék megvalósítása iránti törekvés képezte. A harc azért folyt, hogy a közös hadsereg kiegészítését képező magyar hadseregben a magyar vezényszó hozassék be. Ez pedig nem volt más, mint a magyar nemzetnek hatalmi kérdése. Míg a nemzetnek nincs meg az önálló magyar hadserege, addig a függetlenségi eszmék teljes diadalrajutása nem képzelhető. Ez az ütköző pont. Azért van az, hogy az illetékes tényezők ezen kérdésnél annyira idegesek, s azért kellett a nemzetnek ezen alkalommal annyi szenvedésen átesnie s annyi bántalmakat elviselnie, s annyi megaláztatásokon keresztül mennie.

A nemzet ezen követeléséről le nem mondott s az országos függetlenségi párt azért koalizált a többi hatvanhetes pártokkal, hogy ezen törekvéseit az átmeneti idő elmúltával képes legyen megvalósítani. Ha a koalíció meg nem alakul, az alkotmányellenes állapotok a nemzet törekvéseinek letérésével tovább fennállottak volna s kiszámíthatlan károkat okoztak volna a nemzetnek.

A bizalom a koalizált pártok iránt azonban nem volt meg a magas régiókban s ezért látjuk azt a szokatlan hajszát a nemzeti kormány s ezzel életbe léptetett új rendszer iránt.

Az osztrák folyton támadta s támadja a magyar államegységet, sőt elég vakmerő volt a magyar nemzet ellen a birodalmi ülésben is kikelni s belügyeinkbe avatkozni. Megfújták a riadót, hogy szabad a magyar nemzetet sértegetni, amit a hon ellenségei s Bécsnek szövetségesei készpénz gyanánt vesznek s igyekeznek a mai rendszer kormányát megbuktatni, hogy ezáltal a függetlenségi törekvéseinket megbuktathassák.

A darabontok is igyekeznek a ma-

gyart a magyartól elválasztani s önző céljaikat az osztrákok segítségével megvalósítani.

A nemzetiségek az egész vonalon izgatnak s a magyar államegység ellen dúlnak és jónak látják a negyven év alatt felgyülemlett gyuanyagot fellobbantani és azt a nemzet ellen felhasználni. A horvátok fellázdak s ami a magyar alkotmány történetében eddig egész ismeretlen volt, a magyarok képviselőházában hónapokon keresztül horvát nyelven obstruáltak s a magyar nemzet önértékét az egész világ előtt megsebezik svisszaélnék a magyar nagylelkűségével.

A magyar állami rend sorait is igyekeznek a nemzetközi szociálisták megbontani s a magyar társadalmat hazafias munkájában megzavarni.

Ennyi ellenséggel szemben s a darabont kormány által teremtett kényszerhelyzet következtében meg kellett az osztrákokkal a kiegyezést kötni s a kiegyezésben foglalt közjogi vívmányokat a kvóta felemelésével tőlük megvenni, hogy legalább tíz évig közgazdasági téren a nemzet erejét fejleszthessük s megerősödve 1917-ben az önálló vámterület alapjára léphessünk s az osztrák hencseregnek a vámsorompó felállításával véget vethessünk.

Mert ha a magyar nemzet erejét kibontja s a függetlenségi eszmék megvalósításával saját lábára áll, akkor keresni fogják a barátságunkat s igyekeznek velünk szemben méltányosak lenni, mert különben elég módunk és hatalmunk lesz velük szemben retorziók fegyverével élni s az ők orvtámadásaikat visszaverni.

Az osztrákok politikája egészen az önzés és kapzsiság politikája, őket nem vezérli a történelmi múlt, ezer éves alkotmány, a dicső tradíció s a nemzeti ambíció, őket a pillanatnyi jólét, egyéni haszon s érdek politikája vezérli s ebben találják ők boldogulásukat, nem pedig

hazafias erény s a hazaszeretet legszen-
tebb érzésében. Céljuk tehát igen közel-
fekvő, hogy függetlenségi politikánk ne
győzedelmeskedjen, mert akkor a nemzet
szabad, gazdag s boldogabb lesz, ami
pedig érdekük ellen van, mivel ők min-
ket csak gyarmatnak szeretnének látni,
hogy annál inkább kizsákmányolhassanak
s önző céljaikat annál inkább megvalósi-
tani képesek legyenek.

A függetlenségi politikánk megbuk-
tatására szövetkeztek összes ellenségeink
s elsősorban az osztrák, ahonnan az izga-
tás maszlaga kikerül. Ez pedig intő példa
arra nézve, hogy azon nemes, szent tö-
rekvéseinkben annál szilárdabban kitart-
sunk s igyekezzünk okos, bölcs politiká-
val ezen nagy eszme szolgálatában har-
colva függetlenségünket diadallal kivívni.

Politikai ujév.

A parlament karácsonyi szünete egy-
általában nem jelenti a politikai élet
szünetelését. A kormány gépezete meg
nem állhat és a kormány tagjai akkor,
amikor mások pihenésre vonulnak vissza,
kétszeres erővel dolgoznak azért, hogy új
anyagot szolgáltatassanak a legközelebb
tárgyalásait folytató törvényhozó testüle-
teknek. Bizonyítják ezt azok a nagy
jelentőségű politikai beszédek, amelyeket
ugy Wekerle Sándor miniszterelnök, mint
Kossuth Ferencz kereskedelemügyi minisz-
ter ujév napján elmondottak.

A koalíciós kormány közeljövőben
megvalósítandó feladatainak részletes,
programszerű ismertetését foglalták maguk-
ban az ujév napján elhangzott kormány-
nyilatkozatok. Egy nagy gazdasági poli-
tikának az inaugurálása, a gazdasági
önállóságának a kivívása: ez az a cél,
amelyet a kormány minden ténykedésével
szolgálni kíván. A gazdasági élet nagyobb-
arányu fejlesztése, mindazon intézmények-
nek a megteremtése, amelyek a nagyobb
gazdasági fejlődés előfeltételei, a nemzet

TÁRCA.

Nevelési irányok.

Irta: **Kemény Gábor.**

(Vége).

(Az ujkori nevelés).

Hogy a szerzetesi és bármely convic-
tussal egybekötött iskolának mily óriási
erkölcsi hátrányai vannak, azt e téren nem
akarom részletezni. E tekintetben kivéte-
leknek látszanak a — magánintézetek. De
csak — látszanak.

Alkalmam volt egy esztendeig egy
dunántuli magánintézetben működni, mely
a jobbak közül való volt és nagy hangon
hirdette a családias nevelést. Az intézet
11 tanára nemcsak tanított, de felügye-
letet is gyakorolt. De talán ez a folytonos
atyáskodó felügyelet a képmutatásnak és
ravasszágnak hallatlan példái eredményeste.

A magánintézeteknek „családiasság“
a jelszava, de „üzleti érdek“ a mozgatója.

Jaj annak a mit sem sejtő szülőnek,
aki ártatlan kis gyermekét a családi neve-
lés reményében magánintézetbe adja. Csak
önzést és erkölcstelenséget tanulhat ott
a gyermek.

(Rousseau és Pestalossi).

A XVIII. sz. két nagy pedagógusával
kivánunk e helyen foglalkozni: Rousseau-
val és Pestalozzival.

Az egyiknek az „esze“ volt nagy, a
másiknak a — „szíve“. Az első elméleti,
a második gyakorlati nevelő Rousseau
„Emil“ c. művében mutatja be, hogy kell
a gyermeket ideális férfivá nevelni. Neve-
lési elveinek gerince, hogy térjünk vissza
a természet rendjéhez. Első követelménye,
hogy a gyermeket maga az anya szoptassa
és az atya tanítsa. Míg Rousseau egyik
kortársa a gyermekek edzése céljából azt
a különös tanácsot adja, hogy a gyerme-
kek lyukas cipőben járjanak, addig Rou-
seau Emilje egyáltalában nem hord cipőt.

A tanításra nézve az az elve, hogy
a gyermek „keveset tanuljon“ — de „jól“
és minden tudását ő maga, tapasztalatból
szerezze meg. Vigyék a gyermeket sűrű
erdőbe; ha onnan magára hagyatva kitalál,
— földrajzi tájékozást szerez.

Chemiát úgy tanul, hogy jó bort meg
rossz bort iszik és a kettőt összehasonlítja.
Semmiféle könyvet nem szabad használni.
Semmi vallásban nem szabad nevelkednie.
Csak egy ideát szabad a gyermek szívébe
oltani: a munka tisztetét. Legtisztessége-
sebb munka a földmivelés, aztán jön a
a kovács-mesterség, ácsolás stb.

Vallást csak nagy korában szabad a
gyermeknek választania.

Sok igazság van ugyan ez elvekben,
de nehéz volna őket az életbe vinni.

Bár azt hiszem, hogy diákjaink nem
panaszkodnának ha pl. a könyvből való
tanulás kimenne a divatból, de e rendszer
az ősi vadság állapotába sülyesztene ben-
nünket. Voltaire, értesülvén Rousseau esz-
méiről, azt mondta, hogy az embernek dvkee

Nagy választékban

tartok raktáron **finom illatszereket, eredeti angol és francia
parfümöket, finom illat s szappanokat, legjobb minőségű fog-
keféket, valódi amerikai porcellán-poudert** minden színben.
Különböző toilett-dolgokat drogeriai árban adok, tessék megpróbálni! az 1-52

NESZTOR VIKTOR gyógyszerárban **MAROSUJVÁRT**

önrendelkezési jogának teljes biztosítása, az igazságosabb teherviselést tervező adó-reform megvalósítása, végül az általános választói jog, kapcsolatosan a képviselőház tanácskozási rendjének biztosításával, mindezek olyan kérdések, amelyek a törvényhozás téli ülészsaka folyamán foglalkoztatni fogják a magyar törvényhozás minden komoly tagját.

Az általános választói jog megvalósításának késleltetésével vádolják a kormányt és a házszabály revízióval fenyegetik az országot azok, akiknek egyedüli célja az, hogy lehetetlenné tegyék a törvényesen és parlamentárisan működő kormánynak tevékenységét. Ezekkel a vádakkal szemben úgy az elhangzott kormányilatkozatok, mint különösen a függetlenségi párt vezérszónokainak kijelentései felvilágosították az országot arról, hogy az általános választójog kérdése sarkalatos program-pontja a parlament többségét alkotó függetlenségi pártnak, amely komolyan akarja ennek megvalósítását. Hogy ilyen nagyszabású reformnál a sötétben való ugrás helyett a párt hazafias körültekintéssel mérlegeli a tervezett reformnak hatását a nemzetiségi kérdésre, azt mindenki csak természetesnek találhatja. Az államalkotó és az országot egy ezredév viszontagságai közepette minden külső és belső ellenséggel szemben fentartó magyar nép hegemoniáját biztosítani kell minden körülmények között mindenkivel szemben. A házszabályok szigorításának korlátait is ez a cél jelöli meg. Teljes egyetértés van e tekintetben a koalíció pártjai között és ezt az egyetértést mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy új napján Kossuth Ferenczet, a függetlenségi párt elnökét, nemcsak a függetlenségi pártnak, hanem az alkotmánypártnak tagjai is üdvözölték, világosan kifejezve azt hogy,

az a tisztelet, az a rajongásig menő szeretet, amellyel környezik a pártvezért a függetlenségi párt tagjai, egyformán él minden magyar ember szívében.

HIREK.

— **Ujévi koldulás.** Elmultak az esztendő legkimagaslóbb ünnepei. Azok az ünnepek, melyek jöttét mindenki epedve várja, de amelyek elmúltával megkönnyebbülten sóhajtok fel, azzal, hogy hálistennek, hogy már vége vannak... Szó, a mi szó, ünnepjeinket rettenetesen elkeseríti egy körülmény, mely szinte össze van forrva velük: a koldulás. Boldog, boldogtalan ajándékot, baksist vár újévek reggelén és mi fogadjuk a b. u. é. k-t, bár a poklok fenekére kívánjuk a köszöntőket. Untig elismételt panaszok foglalkoznak azzal a revorverezéssel, mely évforduló alkalmával széles e világon folyik. Az ember szeme, szája eláll, látva az ajándékvárók és követelők ékes csoportját, melyek mindegyike valamiképpen — sokszor a legképtelenebb címen is — jogosultnak tartja magát, hogy követeléseivel előálljon. Sokszor és sokan megkísérlették, hogy ezen a mizérián segítsenek, de kellő összetartás hiányában minden ilyen terv már a kísérletezés elején abba maradt. Pedig végtére is erélyesen hozzá kell látnunk, hogy ezt az abuzust beszüntessük. Nem a fukarság szól belőlünk, amikor hadat üzenünk az oktalan adakozásnak. Szívesen osztunk ajándékot arra érdemeseknek és rászorultaknak, de a mai viszonyok mellett olyanok is igénybe veszik tárcánkat, kik a segélyezésre nincsenek rászorulva és akik egyesgyedül a régi szokás alapján sarcolják meg a sokszor nálunk is szegé-

nyebb embereket. Minden helyiségnek minden társadalmi osztálynak megvannak a maga sebei, melyek orvoslást követelnek. Ma már mind általánosabbá válik az ujévi üdvözlés megváltása. A céltalan névjegy köldözgetés helyett az eddig arrafordított postaköltséget valamely jótékony célra áldozzuk. Ugyanigy kellene megváltásuk az ujévi sarcot is. Azt az összeget melyet újévi napján sokszor érdemtelenné adunk, adjuk át a jótékony egyleteknek. Ott a kiadott pénzt tényleg hasznos és üdvös célokra fordítják és megleszünk kimélve az ujévi zaklatásoktól. Ezek az egyesületek pedig lássák el az adakozót az ajtóra kifüggeszhető táblával:

Az ujévi adakozást megváltotta.

Ez esetben azonban legyen konzekvens a társadalom, s ki megváltotta az ajándékadást, az semmi szín alatt b. u. é. k. címe alatt több ajándékot ne adjon. Ebben az évben már túl vagyunk a bosszuságon, eszménkkal elkéstünk, jövőre azonban talán életbe lehetne léptetni, Ajánljuk az eszme kivitelét az Erzsébet-egylet figyelmébe. Nemes céljaira ily módon nagyobb pénzösszeghez juthat és szolgálatot tesz vele a társadalomnak is.

— **Kinevezés.** A kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke Szabó István végzett joghallgatót az itteni járásbíróshoz díjtalan joggyakorokká nevezte ki.

— **Elöléptetés.** A marosujvári m. kir. főbányahivatal elnöke, az erdélyrészi sóbányász altisztek létszámában Frink Péter marosujvári és Stibor Alajos tordai m. kir. sóbányahivatali bányafelügyelőt a magasabb fizetési fokozatba léptette elő.

— **Hivatal átvétel.** Binder József, a marosujvári járás új főszolgabírója múlt hó utolsó napján vette át a főszolgabírói

kereskednék „az eszményben elmerülve négykézláb járni, mert az az igazi élet eszménye“.

Roussaunak nagy hatása volt kora minden pedagógusára, így Pestalozzira is.

Pestalozzit nem nevelési eszméi teszik nagygyá, de ez a nagy szeretet, mely szívét eltölté tanítványai iránt. Ő az első tanító, a ki tanítványait szeretett gyermekeinek nézi. Ő az első, a ki nemcsak elméleteket ír könyvekben és órát ad, az iskolában, hanem egyszersmind érzi, hogy nem a tanítványok vannak ő érte — hanem megfordítva.

Pestalozzi tanítványai nem tanulnak könyvekből (Rousseon értelmében.) Vörös kréta meg tábla egyetlen taneszközök. És utóbbin irnak, számolnak, rajzolnak.

Érdekes megemlítenünk, hogy Pestalozzi a külsőre semmit sem ad.

Nyakra való és kabát nélkül, hosszú, lebegő ingujjakkal, borotvátlan arccal jelenik meg az iskolában. És még rut külseje dacára, a szeretet hatalmával letudja bilincselni tanítványait.

(*Nevelés a legujabb korban.*)

A legujabb nevelési irányok, ha a classius tárgyakat nem is szorítják le,

mégis inkább a modern nyelveknek és a természettudományoknak kedveznek.

Ma már a biblia csodái helyett a természeti erők csodáit ismertetik gyermekeikkel a modern kulturnemzetek.

Érdekes, hogyan oktatja kis fiát a villanyosságra egy francia apa:

„Az utolsó ellenségnek, mellyel megismertetni akarlak, műve a menydörgés, neve villanyosság. Gondold el, hogy az ember házába vezeti a villanyosságot, hogy alkalmazza, mint küldöttet szavai kifejezésére, mint eszengettyüt szolgáló behívására és azonnal át fogod látni, hogy manapság az oly kis gyermek is, mint te, éppen oly rendkívüli lény; mint az ő kor leghíresebb hősei, Orpheusz, Herkules, kiket szelidített oroszlanok és tigrisek kísérték; mert te a vadállatoknál borzasztóbb ellenségek között élsz, nem csak hogy megszelidited ellenségeidet, de sőt szolgálatodra kényszerited őket.“

Idegesség a mi nevelésünkben.

Igen, a villanyosság századában élünk. A villanyosság hatja át közéletünket, irodalmunkat és — sajnos — nevelésünket is.

Legyünk modernek, felvilágosodottak, a sok munka és szórakozás folytán egy

kis idegességet is megengedhetünk magunknak, de mégsem ártana együtt érezni a rómaiakkal: „Legnagyobb tisztelet a gyermeket illeti meg“.

Nevelésünkben ne legyünk idegesek!

Minálunk — tisztelet a csekély számú kivételnek — nem igen nevelik a tanulókat. A papa nem való ilyesmire, mert ő ideges. A mama meg nem áldozhatja fel hivatalos szépségét a nevelés prózai foglalkozásáért.

A még öntudatlan gyermeket odaadják egy dajkának nevezett, többnyire erkölcsstelen személy ölelő karjaiba.

A felserdülő gyermeket rábizzák a bonnera, a kire nézve ez a gyermek nem más, mint az ő ruha, festék- és pipere bevásárlásainak eleven forrása.

Az iskolába kerülő gyermek nevelését sok nagyuri szülő rábizza a házi tanítóra. Ez lehet lelkiismeretes is de lelkiismeretlen is.

A szülő azonban sohasem lehet lelkiismeretlen nevelő. Csak akkor lelkiismeretlen — ha nem nevel. És manapság nagyon sok szülő nevel.

Mert a mama azt hiszi, hogy az a

Női kézitáskák, dohány és szivartárcák, gyermekjátékok,

gummi labdák és különféle dísz tárgyak nagy választékban kapható Füssy J. könyv- és papírkereskedésében

hivatal vezetését. Az átvétel, illetve átadásnál biztosként Inczédi-Joksman Ödön volt jelen. Bemutakoztak ez alkalommal a járás jegyzői is, kik teljes odaadással simulnak új főnökükhöz. Binderben a szigorú, de igazságos főnököt látják, ki velük szemben való magatartását nem a változó kedélyállapota szerint irányítja. És ez nagy megnyugvás számukra, de megnyugvással töltheti el a járás közönségét is, mert az új főszolgabíró szigorú és igazságos vezetésétől a közigazgatás javulása is remélhető. Ennek reményében Binder Józsefet székfoglalása alkalmából mi is szívélyesen üdvözljük! Feljegyezzük még, hogy a hivatal átvétele után a közigazgatási tisztviselők új főnökük tiszteletére a Vecsernyés-féle vendéglőben ebédel rendeztek, melyen Bindert lelkesen ünnepelték. Másnap Bőjthe Kálmán a balázsfalvi hivatalt vette át. Innen való távozása észrevétlenül történt.

— **Megnyílt a jégpálya.** A koresolyasport hívei addig méltatlankodtak, addig szidták a locs-pocs időjárást, míg az új esztendő első napjaiban beköszöntött a hideg. Most már megnyílt a jégpálya is. Sajnos Marosujvár zilált társadalmi viszonyai erre is kihatással vannak. A múlt évekhez képest sokkal kevesebben látogatják a koresolyateret. Különben még csak az elején vagyunk. Lehet hogy éppen a dermesztő hideg melegíti fel társadalmunk szívét és a koresolyaegylet jelzőlobogójának forradalmi színe alatt alakul ki a társadalmi béke és egyetértés.

— **A pápa jubileuma.** A pápa ez évi szeptember 18-án üli meg pappá szentelésének ötvenedik évét. A magyar püspöki kar Vaszary Kolos hercegprimással az élén kiskarácsony napján ünnepi körlevelet bocsátott ki, amelyben hosszabb fejtegetéssel kapcsolatosan elrendeli, mi-

módon kell a magyar kath. világnak e jubileumot megünnepelni.

— **Esküvő.** E hó 2-án tartotta esküvőjét Sipos Sándor gazdatiszt Roska Juliskával, Roska János és neje kedves leányával. Az anyakönyvvezetőnél történt házasságkötés után az új pár az ev. ref. templomban Janesó Lajos esperes adta áldását. A lakodalom a legszűkebb családi körben folyt le és az új házasságok a délutáni vonattal már el is utaztak új otthonukba. Tanukul a mennyasszony bátyja Roska Sándor pénzügyi számellenőr és Fekete József gazdatiszt szerepeltek.

— **Jancsó Lajos püspökjelölt.** Kolozsvárról vett értesülésünk szerint az erdélyi ref. egyházkerület igazgató-tanácsa pénteken ülést tartott, melyen a püspökválasztás napja február 18-ára tüzetett ki. Hír szerint a választási harc négy jelölt közül alakul ki. E négy jelölt: Jancsó Lajos ref. esperes, Bodor János szászvárosi lelkész, Kenessey Béla theologiai igazgató és Bartha Dezső szilágysági esperes. Értesülésünk szerint a győzelemre legtöbb kilátása van Jancsó Lajosnak, kinek megválasztása érdekében pártja nagy tevékenységet fejt ki. Mondanunk sem kell, hogy népszerű ref. lelkészünk megválasztását nagy örömmel vennék. Hiszen már az a tény, hogy a püspökjelöltek között nevezeték és egy tekintélyes csoport áll mögötte, már is büszkeséggel tölti el Jancsó itteni híveit és tisztelőit. Reméljük, hogy pártja kitartással küzd érdemes jelöltje mellett és Jancsó Lajos, kit büszkén vallunk a mi lelkészünknek, diadallal kerül kiva választási harcából.

— **Nagyenyed pusztulásának emléknapja.** Nagyenyed legutóbbi pusztulásának emléknapját, 1849. január 8 és 9 évfordulóját az idén is hagyományos kegyelettel ünnepelte meg. A mondott napon Janesó Sándor ref. lelkész a református templom-

ban emlékimádságot tartott. Az istentiszteleten részt vettek Nagyenyed összes hivatalai és nagyszámu közönség.

— **Halálozás.** Lapunk zártakor értesültünk, hogy Benedek Farkas apja, Benedek Simon január hatodikán elhunyt.

— **Vesztett kutya garázdálkodása.** Szilági Pál helybeli iparos kutya megvesztett s úgy szólván az egész utca apró gyermekeit megmarta. Nevezetesen Szilági Pálnak három, Kmen Ottó bádogosnak két, Nagy Elek kovácsmesternek pedig egy gyermekét. Az eset érthető izgalmat és rémületet okozott, mert elképzelhető, hogy különösen kisgyermekes szülők ijedtek meg a vett hír hatása alatt. Szerencsére azonban több ilyen sérülés nem történt. A vesztett ebet azonnal elpusztították s fejét felküldték megvizsgálás végett; a megmárt gyermekeket szintén hamarosan elszállították Budapestre a Pasteur-féle intézetbe, a hol megfelelő ápolás alatt állanak. Utólag úgy értesültünk, hogy a vesztett eb állítólag még Felsőujvárt is megmarta egy embert.

— **Milyen napra esnek az ünnepek 1908-ban.** Az új év a világ évrend szerint az 5914-ik, a zsidók korszámítása szerint az 5668—5669-ik, a vizözön vége óta az 5355-ik, Róma alapítása óta a 2658-ik, Mohamed menekülése óta az 1326-ik, őseink első megjelenése óta a mai Magyarországon az 1013-ik. Szent István trónrajutása óta a 911-ik, Magyarországnak az európai független államok közé való besoroztatása óta a 908-ik, a habsburgi háznak a római császárok trónjára jutása óta a 635-ik s amióta az ausztriai ház szakadatlanul uralkodik Magyarországon, a 380-ik. I. Ferenc József születése óta a 78-ik, Kossuth Lajos születése óta a 106-ik, s az 1848-ik alkotmány behozatala óta a 60-ik. Az esztendő szerdán kezdődik és csütörtökön ér véget.

eleget tett szülői hivatásának, ha megengedi, hogy a gyermekek a felnőttek társaságában füleljenek, vagy ha 4—5 éves kis leányával elmegy a divatáru üzletbe, hogy ott maga válassza meg magának a kalapocskát meg napernyőcskét azért, hogy a gyermek izlése jó korán kifejlődjék. És tagadhatatlan, hogy a mai gyermekek izlése korán kifejlődik.

A mai gyermek koraérettsége meg éppen közmondásos! Hiszen a laikus szülők mosolyogva szoktak gyermekeik koraérettségével dicsekedni. Ugyanazok a szülők, akik az iskolákra panaszkodnak, hogy gyermekeiket túlterheli.

Mily ellenmondás van e panaszokban! Hogyan lehetséges az, hogy a napról-napra könnyített, egyszerűsített tananyagot oly nehéz megtanulni a „koraérett” gyermekeknek?!

De nem lehet ezen csodálkozni. A gyermekek, a kik odahaza csak idegességet látnak, s a kiket magukat is idegessékké tesz becézett életmódjuk, sokalják feladataikat és panaszkodnak apusnak meg anyusnak. Anyus és apus a gyermekek füle hallatára meghatottan konstatálják, hogy a

tanárok lelketlenek, a tantárgyak feleslegesek és a módszer helytelen stb.

Innen van, hogy ma még a zseme gyermekek is „véleménye” van az iskoláról. A hogy az iskola őt túlterheli, hogy oda csak azért kell járni, hogy naponként bevárják a legboldogabb pillanatot: az óra végét.

A szülők összesége a társadalom. Tanítók, tanárok kisebb vagy nagyobb tanügyi emberek a társadalomból nem vehetők ki. Őket is megtévesztheti az a ferde közfelfogás, hogy a tanulókat megterheli a tárgyak sokasága, fölösleges volta stb.

A nevelési bajok belső, vérbeli betegségek.

Vérbeli bajt csak úgy gyógyíthatunk, ha eret vágunk, utat nyitunk a romlott vörnek és friss vérrel üditjük fel az ellankadt szervezetet.

Nagy hangon hirdetjük az iskola reformját, holott első sorban a „családot” kellene reformálni.

Az ameddig az iskola okozta felhőket lecsókolják a gyermekek arcáról a gyöngéd szülők, a meddig a magyar anyák a magyar iskolákkal nem fognak kezét, ad-

dig nem lehet az iskola reformjáról beszélnünk.

A nőnevelést kellene helyes utra terelnünk. Ne arra tanítsuk a nőket, hogy nyilvános szereplésükkel vonják magukra a férfi világ figyelmét, hanem arra kellene őket megtanítanunk, hogy legfenségesebb hivatás a világon a nemes önfeláldozással betöltött anyaság. Mert csak az igazi anya nevelheti úgy a gyermeket, hogy abból az iskola — mely csak másodrangu nevelő — önértetes, jellemes, munkaszerető embert képezhessen. Olyat, a kinek jelleme, szívbéli és észbéli műveltsége jólétet áraszt-hatna hazánkra. Azt mondja a költő: „Ha férfi vagy, légy férfi”. Én meg azt mondom Tinéktek magyar nők: „Ha anyák vagytok, legyetek igazi anyák!”

Mert többet ér a pedagógiában egy esőpp szeretet, mint egy mázsa bölcsesség. Egy anya, a ki jól neveli gyermekét, többet használ a magyar kultúrának, mit egy egész iskola.

Az am mi hazánk nevelésügyét sem száraz elméletek mozditják majd elő, hanem az az élő és éltető szeretet, melylyel a magyar asszonyok gyermekeiket felnevelik.

Gimnáziumi, polgári és elemi iskolai tankönyvek, valamint iskolaszerek, taneszközök és román nyelvű tankönyvek kaphatók nagymennyiségben

FÜSSY J. könyvkereskedésében.

Az év közepe június 2-ára esik. A farsang az új évben nagyon hosszú lesz. Vizkereszt napjától húshagyó keddig, vagyis január 7-től március 3-ig, tehát 57 napig tart. Hamvazó szerda március 4-re esik. A húsvét április 19-én lesz, a pünkösd június 7-ikén. A nemzeti ünnepek közül március 15-ike vasárnapra esik. Szent István napja (augusztus 20.) esütörtökre, Kossuth Lajos születés napja (szeptember 19.) szombatra, október 6-ika pedig keddre. Az ünnepek közül vizkereszt (január 6.) hétfőre esik, tehát kettős ünnep. Gyertyaszentelő Boldogasszony (február 2.) vasárnap lesz. Gyümölcsoltó (március 25.) szerdán, Péter és Pál (június 29.) hétfőn, Nagyboldogasszony (aug. 15.) szombaton, Kisasszony napja (szeptember 8.) kedden, Mindszentek napja (november 1.) vasárnap, Boldogasszony fogantatása (dec. 8.) kedden. A karácsony pénteken kezdődik s mivel utána vasárnap jön, három napos ünnep lesz. Az izraelita ünnepek közül purim március 17-ére, Ros Hasono szeptember 26-ára, Jom Kippur október 5-ére esik. Az időjárás húsvétre kellemesnek és derűsnek, pünkösdre tartós esővel megáldottnak, a karácsonyt havasnak, esősnek jósolják. Az uralkodó bolygó ez évben a Hold lesz.

— **Vizbe fult.** A mint Maroscsesztve községből értesítenek, Serbán Veronika, egy alig 10 éves leány vizért ment a Marosra. A mint korszójával a vizet merítette, nem tudni mi okból, fejjel a Marosba esett s mire a közelállóok segítségére siettek volna, már alámerült. Holttestét e hó 2-án fogták ki ugyanazon helytől alig pár lépésnyire, a hol a szerencsétlenség bekövetkezett.

— **Megölte a bika.** Marosgezse községben, br. Szentkirályi Géza udvarában az ujonnan belépett bérest Csóka Kosztándint a bika megtámadta és úgy összetörte, hogy kapott sebeibe másnap vagyis e hó 4-én belehalt. A szerencsétlen esetet a béres verekedési hajlama idézte elő, aki a jelzett napon a bikát itatóra hajtotta; az istállóból kikerült bika nagy szökésekkel nyargalálni kezdett, mire a béres utána eredt s vasvillájával ütni-vernii kezdte a bikát, mire az bántalmazójára rohant s összetörte.

— **Villamos világításunk.** A bányakincstár áldozatkészségéből létesített villamosvilágításunk, lapunk megjelenésekor már egész üzemelésre van, úgy annyira, hogy nem kell attól tartanunk, hogy itt van esti fél tíz óra s akkor besötétedik az utcáknak, s a pazar világítás után következik a legnagyobb egyiptomi sötétség; hanem ezentúl reggeli virradatig fognak égni a villamos lámpák.

— **A takarékoskosságvészete.** A magyar nép szegénységének okait kutatva, azon meggyőződésre kell jutnunk, hogy sajátos gazdasági viszonyainkon kívül szegénységünk egyik fő oka abban rejlik, hogy nem tudunk jövedelmünkkel helyesen gazdálkodni, mert vagy egyáltalán nem takarékoskodunk, vagy ha ezt tesszük is, nem a legcélszerűbb módon választjuk.

Az amerikaiak már kora ifjúságukban szoktatják gyermekeiket takarékoskodásra olyképen, hogy csinos kiállítású házi perselyeket szereznek be és gyermekeiket arra buzdítják, hogy a tőlük,

vagy rokonoktól kapott alkalmi pénzajándékokat a perselyekbe dobják. Sok milliókra megy az egyes családoknál elhelyezett perselyek száma, melyeket a bankok ingyen bocsájtanak takarékoskodás céljából ügyfeleik rendelkezésére. Az amerikai gyermek ilyként megtanulja a pénz értékét becsülni, szemeláttára lesznek a félretett centekből dollárok, megszokja a takarékoskosságot és felnőtt korában éppen úgy használja a perselyeket, mint gyermekkorában.

Itt, Marosujvárt az Agrár Takarékpénztár részvénytársaság ingyen ad bármely jelentkezőnek igen csinos, acélból készült perselyeket.

Igy tehát megvan adva a lehetősége annak, hogy a külföld példáján okulva, mi is ezen észszerű módon gyűjtsük össze a filléreket, melyek különben elkallódnának, mert nincs időnk, vagy érdemesnek nem tartjuk, hogy a takarékoskosságot vigyük.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a közönség szívesen fogadja a perselyeket, s az Agrár Takarékpénztárnál eddig körülbelül 1000 darabnál több fogyott el. Az egyik például ajándékokra gyűjt, a másik utazási célokra, a harmadik szabadsága idejére, ismét másik valami tárgyat, vagy könyvet akar megvásárolni sőt hozományt és kelengyét is sokan gyűjtenek ily módon, a mennyiben például 20 fillér naponként a perselybe dobva 2280 koronára szaporodik fel a kamatokkal együtt 20 év alatt.

Ezen perselyek kulcsa az Agrár Takarékpénztárnál van s a perselyek tartalma a bank pénztárnál időről-időre kiürítettén, a megtakarított összegről betétkönyv állítatik ki, s kamatozik.

Kedves köteleességet vélünk teljesíteni olvasóinkkal szemben, midőn az Agrár Takarékpénztár fiókjánál ingyen kapható perselyekre figyelmüket felhívjuk.

— **Rakoncátlankodók.** Ar.-Polyán községben történt f. hó 1-én este 5-6 óra között, hogy Vass Sándor, Szilágyi György, Jakab Sándor, Fehér Pál, ifj. Nagy György és Vass József falusi legények lármájukkal fölverték az egész községet; nem csak, de e mellett még azzal igyekeztek maguknak gyönyörűséget szerezni, hogy az eltalált házak ablakait beverték. De jól mondják, hogy a bűn büntetlenül nem marad; mert a másnap kivonult esendőségnek sikerült a rakoncátlankodókat is kinyomozni és most már zárhelyen elmékedhetnek cselekedetük hűnös volta felett.

— **Grafikai pályadíjak.** Gróf Apponyi Albert vallás és közoktatásügyi miniszter a Nemzeti Szalonban 1908. év tavaszán rendezendő grafikai kiállításra a következő díjakat tűzi ki: 1. alakrajzra egy 500 koronás díjat; 2. tájrajzra egy 500 koronás díjat; 3. a könyv természetéhez alkalmazkodó rajzra (illusztrációra) egy 500 koronás díjat; 4. eredeti metszetre, karcra, könyvmatra, vagy a grafikai művészet egyéb fájára egy 500 koronás és két 250—250 koronás díjat; 5. vízfestményre egy 500 és egy 300 koronás díjat. A díjak odaitélésével a miniszter a Képzőművészeti Tanácsot bizza meg s a díjak csak abszolútbecsu műveknek adhatók ki.

— **Népesezési adatok.** Marosujváron az elmúlt évben született 191 gyermek, meghaltak 79-en. A születések száma tehát 112-vel felülmúlja az elhalálozást,

amit a közegészségi viszonyaink kedvező jeléről tekinthetjük. Nemre nézve 94 fiú és 97 leánygyermek született. Az elhalálozás megoszlik 27 férfira, 23 nőre, 17 fiúra és 12 leánygyermekre. Házasságot 46 pár kötött.

— **Visszavándorló munkások elhelyezése.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a m. kir. Földmivelésügyi Miniszter ur által a célból, hogy a kivándorolni szándékozóknak és a visszavándorlóknak hazai munkaadóknál munkaalkalom szereztessek, Fiumében a munkásközvetítési tündök el-látására kirendeltséget szerveztek. A kirendeltség úgy az ottani, mint az ország minden közigazgatási hatóságaival, minden törvényhatósági s községi munkásközvetítővel, a gazdasági egyletekkel, kereskedelmi és iparkamarákkal, nemkülönben a budapesti, temesvári és pozsonyi ipari és kereskedelmi munkásközvetítő intézetekkel, a munkaadókkal és munkásokkal közvetlenül érintkezik. A kirendeltség, amelynek címe: A m. kir. földmivelésügyi miniszterium munkásközvetítési kirendeltsége Fiume. A jelentkező hazai munkásszükséglet fedezése a kirendeltségnél közvetlenül levélben, vagy távirati úton is bejelenthető.

— **Uránia színház.** Tordáról írják: A budapesti Uránia színház, amely a múlt év tavaszán tartott egyetlen előadásával minden tekintetben megnyerte közönségünk tetszését és meglegedését. f. hó 10, 11 és 12 napjain kiváló művelészetben fogja színházlátogatóinkat részesíteni. Műsorának legkiválóbb darabjait mutatja be ezen napokon nálunk az Uránia. Az első napon Ráth István kacagató műve: „Az élet komédiája“ kerül színre. Ráth nagy mestere az urániai daraboknak, melyek között ez a legsikerültebb alkotása. Keudélyes oldaláról nézi az életet s minduntalan megnevettet bennünket összeszedett fonákságaival és komikus helyzeteivel. A második nap a szenzáció napja. A „Rendnek muszáj lenni“ híre tulszárnyalta még az országot is. Ez a darab volt az, amely miatt Hencz Károly néppárti képviselő még interpellációt is mondott el a képviselőházban. Több mint százszor adták elő Pesten e művet, amely telve van humorosabbnál-humorosabb mozgósámképekkel. Utolsó előadásul Geguss Dániel és Székely Vladimir legújabb művét: „A babonák“ adja elő a színház. Alig két hete még a főváros közönsége gyönyörködött e darabban, amely érdekfeszítően mutatja be a babonák legkülönbözőbb nemeit. E darab ismertetésére még visszatérünk. Az Uránia legújabb gépeivel, amelyeket részben a nyár folyamán szerettek be, szebnél-szebb álló és mozgófényképekkel állít be hozzánk s így előreláthatólag teljes mértékben kifogja érdemelni azt a nagyfokú érdeklődést, amelyet közönségünk már a tavaszon tanúsított e kiváló intézmény iránt.

— **Erdélyi Kalendárium.** A Füssy József cég kiadásában megjelent s diszes kiállításban hagyta el a sajtót az „Erdélyi Kalendárium.“ A bőséges tartalma naptárt számtalan kép díszíti. Tartalma az idén sokkal érdekesebb és változatosabb a múlt évinél. A hasznos tudnivalók s elbeszélések mellett több humoros képet és kedvre derítő vidám közleményt talál abban az olvasó és a mi fő, ára olcsó úgy, hogy a szegényemberek is megszerezhetik. Kapható: Füssy J. könyvkereskedésében.

Megjelent és kapható Füssy József könyvkereskedésében: 100 dal szerkesztő Fráter Loránd, bolti ára 3 korona, 2 dal Fráter Lorándtól, bolti ára 1 kor. 50 fill.

(?) **Vinczellérek tanácsadója.** Közlebről jelent meg az új Vinczellérek könyv második kiadása szemléltető rajzokkal. Írta: Vaday József községi isk. igazgató Nagyváradon. Ara kötve 90 fillér. Szőlőbirtokosoknak és munkásoknak nélkülözhetetlen tanácsadója. E könyvben az ojtvány és nem ojtvány szőlő minden munkája le van írva és rajzokkal szemléltetve. Szakértők véleménye szerint „értelmesebb, rövidebb és gyakorlatiasabb módon még senki sem foglalta össze a szőlőművelés tudományát.“ Kapható Füssy József könyv-, papír és díszműárkereskedésében

(„) **Nyavalyatörés.** Ki nyavalyatörés görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szab. Hattyu gyógyszerár által Majna, Frankfurt.

Feltűnő olcsó könyvek

Szerelmi emlékirat	1 K. — fill.
Don Juan, a szerelem fejedelme szerelmi kalandja	1 „ — „
Pongyolák lovagja	1 „ — „
Illemtan	1 „ — „
Rinaldó Rinaldini	— „ 50 „
A világjáró angol	1 „ — „
Legteljesebb szerelmi levelező	1 „ — „
A Lámpás	1 „ — „
A szerelem élettana	1 „ — „
A szerelem titkai	1 „ — „
A páros élet egészségétana	1 „ — „
Boskó az ügyes ezermester	1 „ — „
Erdélyi konyha kolozsvári szakácskönyv	2 „ — „
Ácsi Móre, cigányadomák	— „ 50 „
Oh azok az anyosok	— „ 60 „
Zöld Marei, a puszták fia	— „ 50 „
Angyal Bandi betyár kalandjai	— „ 50 „
Sobri Jóska, a bakonyi rablóvezér	— „ 50 „
Szakácskönyv és mosókönyv	1 „ — „
Az önszámolási művelet	1 „ — „
Szerelmi levelező	1 „ — „
Házi cukrászat	1 „ — „
Női betegségek	1 „ — „
Önsegély tanácsadó	1 „ — „
Megoldott problema	1 „ — „
Sárkányfogak	1 „ — „
Bolygó Hollandi	— „ 50 „
Savanyu Józsi az utolsó haramia	— „ 50 „
Ámor és Hymen	— „ 50 „
A család réme	1 „ — „
Ember és neme	1 „ — „
Boskó az ezermester	— „ 50 „
Magyar pohárköszöntő	— „ 50 „
Kis köszöntő	— „ 50 „
Nagyváradai anekdoták	— „ 50 „
Magyar adomatár	— „ 50 „
János vitéz	— „ 50 „
Patkó Bandi	— „ 50 „
A Kátsa cigány adomái	— „ 50 „
Rózsa Sándor az alföld réme	— „ 50 „
Legújabb virágnyelv	— „ 20 „
Versek, képeslevelező-lapokra	— „ 20 „
Gyermekek anekdoták	— „ 50 „

Fenti könyvek kaphatók Füssy J. könyvkereskedésében

K I A D Ó:

FÜSSY JÓZSEF.

Vasuti menetrend.

Bpestől ind.	9.15	12.20	5.45	10.10	7.25
Kolozsvárról „	6.11	—	8.30	—	5.32
Tóvisről „	3.38	9.00	—	1.57	8.12
M.-Vásárh. „	5.26	—	—	12.25	6.15
Sz.-kocsárd ind.	8.20	10.13	11.41	3.24	9.15
Marosujvárra ér.	8.32	10.25	11.53	3.36	9.27
Mújvárról ind.	7.18	9.28	10.58	2.18	6.55
Sz.-kocsárdra ér.	7.30	9.40	11.10	2.30	7.07
Mvásárhelyre ér.	10.25	—	—	5.37	11.27
Tóvisre „	8.31	—	12.46	—	8.05
Kolozsvárra „	—	12.23	—	5.21	10.50
Budapestre „	—	9.35	6.10	7.20	7.50

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dűsgyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézes-fehér, Karbenet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 drb sima zöldoltvány	80 kor.
1000 „ gyökeres I. osztály 2 éves	180 „
1000 „ II. osztály	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. osztály	16 „
1000 „ II. osztály	9 „
1000 „ gyökeres I. osztály	30 „
1000 „ II. osztály	18 „
1000 „ fásoltvány I. osztály	200 „
1000 „ II. osztály	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni szíveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József

Gyöngyös, (Hevesm).

Szőlőoltványokat szállít, fajtiszta-ságért

jótállva legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **Caspari Frigyes,** Medgyes 85. sz. — (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni.

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep felőlten megbízhatóságáról.

Jó étvágyat

kap mindenki, ha használja a

KAISER-FÉLE Fodormenta Caramellent.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva! Nélkülözhetetlen emésztési zavaroknál, gyomorhajknál és továbbá üdítő szer.

Csomag: 20 és 40 fillér.

Egyedül kapható:

László József gyógyszerésznél

Marosujvárt.

Mielőtt személyi vagy jelzőlag **PÉNZKÖLCSÖNÖM** bárhova fordulna **díjmentesen** tájékoztatást **Müller L. Egység** cégtől Budapest, IX. Lónyay-utca 7. Telefon-Interurbán. 46—31.

RUHAFESTŐ-, VEGYÉSZETI RUHATISZTÍTÓ ÉS FENÉR RUHAMOSÓ

INTÉZET

TORDÁN, Jókai Mór-utca 39. sz.

Szemerjai-féle ház.

Elvállal minden e szakba vágó munkát, n. m. tisztításra férfi-, női- és gyermek öltönyöket, bál ruhákat stb. — Festésre minden szinehagyott vagy meg nem felelő színű férfi-, női- és gyermek öltönyök bármily színre. — Gallérok, kézek, ingek vasalását, mosását a legtisztább kivitelben eszközölöm, mivel ehhez való gépekkel rendelkezem.

Gyűjtőde Marosujvár részére **LÓVI FÜLÖP** tüzlete.

Tisztelettel

Kovács B.

Köhögés

Ki

egészségét szereti, gyógyulást találhat. **5245** hiteles bizonyítvány tanusít a három fenyővel ellátott

KAISER-FÉLE Mellezükorkák

gyógyhatásáról.

Orvosilag kipróbált és ajánlott szer köhögés, rekedtség, hűlés, nyálkáságnál, számar-hurutnál.

Csomag: 20 és 40 fill. Doboz: 80 fillér.

Egyedül kapható:

László József gyógyszerésznél

Marosujvárt.

Nyomtatványok.

Mindennemű iskolai-, ügyvédi-, jegyzői nyomtatványok jutányos árban kaphatók FÜSSY J. könyvkereskedésében

Esküvői-kártyák, bál- és menyegzői meghívók jutányos áron és gyorsan készíttetnek.

„Le Delice“

a legjobb szivarka-hüvely.

Kapható FÜSSY J. könyvkereskedésében

Sok Pénzt!

megtakarít, aki ruháját a

Diadal ruhatartón

tartja, mert a ruha nem gyűrődik állandóan úgy áll, mintha vasalva volna. Egy fogásra többet lehet ráakasztani.

Kapható **Füßy J.** könyvkereskedésében

Minden városba elterjedve és ezélszerűségéért elismerve.

FISCHER IZSÁK

fakereskedése

építkezési és tüzelő anyagok raktára.

Marosujváron, Báthory-utca 1. sz.

Ajánlja dúsan felszerelt faraktárát, valamint az ezzel egybekötött építkezési kellékeit u. m.:

Portland cement, fedő-cserép, oltott és oltatlan mész, köszén, méterfa stb. tüzelő anyagok legolcsóbb bevásárlási forrása.

Fűszer, vas, üveg, porcellán, cipő és ruha kereskedése a Hunyadi-utcában saját ház.

Ajánlom a n. é. közönségnek fűszer és vegyes áru üzletemet, hol mindenkor tisztán kezelt fűszer áruk kaphatók.

Ugyisint a legdivatosabb tartós, erős, minden tekintetben megfelelő női, férfi és gyermek cipők, chevro, box, stb. minőségben.

Férfi és gyermek ruhák, kalapok nagy választékban.

Porcellán és pléh-edények, konyha felszerelési cikkek stb. stb.

Az igen tisztelt asztalos-mester urak figyelmét van szerencsém felhívni, arra, hogy üvegezési munkákra, épületekre stb. üvegtáblákat a legolcsóbban csak nálam szerezhetik be, mivel az üvegyárral egy nagy kötést csináltam. Üvegezési munkákat elvállalok és legolcsóbban számítok.

Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételeket nyujtok.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Fischer Izsak,

kereskedő Marosujváron

Határozott árak!

Figyelemreméltó! Van szerencsém Marosujvár és vidéke n. é. közönségének szives tudomására adni, hogy raktáromra dus választékban megérkeztek már a valódi angol, francia, skót és bel-földi tavaszi és nyári **RUHASZÖVETEK.**

Összes raktáram csakis elsőrendű gyárosoktól van beszerezve, ennek következtében minden üzletemből kibocsátott ruhadarabnak huzamosabb tartóságáról, valamint szintartásáról felelősséget vállalok; a ruhák esinos és jó állásáról nagyobb része a nagyérdemű közönségnek már meg van győződve.

Mintákat kívánatra valamint divatlapot bérmentve küldök.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri

kiváló tisztelettel

SCHNEIDER J.,

mértékület finomabb férfiszabóságra.

Nagyszében, Disznódi-u. 5. sz.

Szerény és pontos kiszolgálás!

Nagy raktár melletti újdonságokban!

Izléses minták! Elsőrendű szabászat!

Van szerencsém a n. é. sport-kedvelő közönség figyelmét felhívni

órás és ékszerész üzletemre,

melyet varró gép, kerékpár és az ezekhez szükséges mindennemű alkatrészekkel ellátott raktárral kapcsolatosan megnagyobbítottam.

Varrógépekből raktáron tartok: eredeti Singer varrógépeket és ezekhez szükség mindenféle alkatrészeket u. m.: hajók, karika hajók, szijjak, tűk, stb. stb.

Kerékpárokból a legújabb modelleket és csakis elsőrendű gyártmányokat tartok. Ugyisint kerékpár alkatrészeket, u. m.: pedálok, kormánytengelyek, kormányok, külső és belső gummik, csengők, nyergek stb., melyeket bármely budapesti versenyképes kerékpár raktár árjegyzéke szerint számítok. Varrógép és kerékpár javításokat, házi villanycsengők felszerelését, javítását gyorsan és pontosan eszközölöm.

Azonkívül nagy raktárt tartok fali-, inga-, ébresztő-, arany-, ezüst- és zsebórákból.

Kérem a n. é. közönség b. pártfogását és raktáromnak való szives megtekintését. Hitelképes egyéneknek kerékpár és varrógépek vételénél kedvező részletfizetési kedvezményt nyujtok.

R. VISKY BÉLÁNÉ órás, ékszerész és látszerész, varrógép és kerékpár raktára.

Marosujvár. — Mikó-utca. — Saját ház.

Vadászok figyelmébe!!

Fegyverek, revolverek 30—50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

==== Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet =====

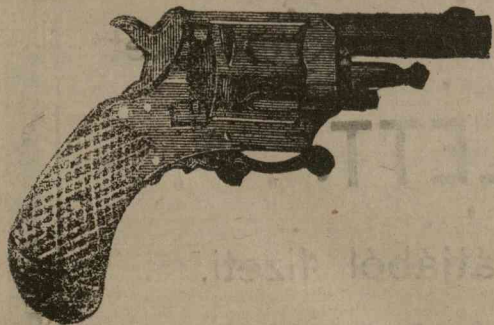
Halásznati, vadászati, torna, vivó és egyéb sportcikkekből állandóan dúsz raktár.

FÖLDESI L.

fegyver és sportcikk üzlete.

Budapest VII. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre.

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

vas-, szerszám- és fűszerkereskedése

TORDA, FŐTÉR.

A legnagyobb raktári tart mindenféle vas anyagokban: gazdasági szerszámok, szekértengelyek, hozzávaló vasak, láncok, épület és butorvasalások, kovácsolt- és sodronyszegek, zsindeleyszegekben stb. 2 1-52

Ajánlja:

melegítő és főző kemenczeit, valamint a hozzá tartozó részek nagy választékát.

! Pontos kiszolgálás !!

1 1-52

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a „Központi vendéglőnek“ sarkon fekvő nagytermében egy a mai kornak megfelelően berendezett

liszt- és termény- raktárt nyitottam. ←

Raktáron tartok mindennemű termény és élelmi cikkeket.

A lisztek jó minőségéért — tekintettel arra, hogy a jó hírnévnek örvendő „Aranyos-Polyáni hengermalmi lisztek“ tartom, kezeséget vállalok.

Végül kérem egy próbavásárlással meggyőződést szerezni.

Kiváló tisztelettel

GIDÁLY SIMONNÉ

ARANYOS-POLYÁNI
HENGERMŰMALMI LISZTEK
RAKTÁRA.

Legjutányosabb árak jegyzéke!

Fekete szalon öltözék	25 frttól 75 frtig
Zakó öltözék	18 frttól 45 frtig
Übereziher angol szabással	18 frttól 45 frtig
Színes szövet mellények, bármily öltözékhez alkalmazhatók	6 frttól 12 frtig
Színes pantallók	6 frttól 15 frtig
Lovagló britches nadrág	8 frttól 16 frtig
Kamásli	4 frttól 10 frtig
Urasági libériák	18 frttól 45 frtig
Télikabát	25 frttól 90 frtig

Katonai egyenruhákat a legjutányosabb árakban készítek.

Különösen felhívom a figyelmet, hogy a legújabb divatszabás szerint — a kabátok vattázás nélkül készülnek.

Van szerencsém a t. városi és vidéki közönségnek b. tudomásul adni, hogy a mai kor legegyszerűbbtől legmagasabb igényeinek megfelelő

FÉRFI-SZABÓ DIVATTERMET

nyitottam. Szabad legyen megjegyeznem, hogy a fővárosban elsőrangú cégeknél és az ország legnagyobb városaiban, mint szabász 20 éven át működtem. Kiállításakon aranyérmekkel lettem kitüntetve. A ruhák saját műhelyemben készülnek, a legszigorúbb személyes felügyeletem mellett, fővárosi munkaerők által készítve. Elvem t. vevőimet a legpontosabban és jutányos árak mellett kiszolgálni s biztosítom már előre is, hogy nagybecsű megrendeléseit minden tekintetben a legszolidabb árakban teljesítem a legújabb divat szerint. A szövetek kizárólag hazai, angol és francia gyártmányúak s a szabászat és kiállítás a legújabb divatnak megfelelő. Készítek: diszmagyar ruhákat, papi reverendákat, palástokat, urasági libériákat és a legjobb lovagló brieses nadrágokat, katonai egyenruhákat, megyei és városi libériákat, vadász és sport öltönyöket a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben a legolcsóbb árak és kedvezményes föltételek mellett. A t. közönség szíves rendelését kéri tisztelettel

Csirke Mátyás

angol férfiszabó Tordán.

Megrendeléseket fölvesz — hol a szövetek is megtekinthetők és kiválaszthatók — CIRNER ISTVÁN kereskedő ur, a kivel áliandó összeköttetést létesítettem. Levélbeni nagybecsű meghívásra mintákkal személyesen szolgállok.

AZ „AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR R.-TÁRS.

„MAROSVÁSÁRHELYT“

marosujvári fiókinézete elfogad ez idő szerint takarékbetéteket

5% KAMATOZÁS MELLETT.

A 10 ‰ tőkekamat adót az intézet sajátjából fizeti.

Marosujvár, 1907. nov 16.

Az igazgatóság.